

El control del transport de mm.pp. Necessitats de formació i de millora

Joan Antoni Balbín i Valentí
Marta López Prieto

Pla d'Inspecció del Transport de Catalunya: Transport de mercaderies perilloses

Objectius Generals de la Inspecció del Transport:

1) Erradicació de l'intrusisme

Supressió de la realització d'operacions de transport sense la cobertura dels preceptius títols habilitants

2) Ordenació del mercat del transport

Comprovar i garantir la igualtat de les condicions de competència en el mercat: eliminació pràctiques deslleials

3) Seguretat del transport

Inspecció del compliment de les condicions de prestació del transport que garanteixin la seguretat: millora continua de la seguretat

Objectius concrets a aconseguir:

Millorar el comportament de les empreses en el mercat del transport, reduir el nombre d'infraccions i assolir el màxim nivell d'acompliment de la normativa.

Pla d'Inspecció del Transport de Catalunya: Transport de mercaderies perilloses

EL CONTROL DEL TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES ÉS UNA ACTUACIÓ PRIORITÀRIA DEL PLA D'INSPECCIÓ DEL TRANSPORT

I Per Que?

1) El transport de MMPP pot presentar un risc considerable en cas d'accident. Per això procedeix **adoptar mesures per tal de garantir que aquest transport es realitza en les millors condicions de seguretat.**

2) La **perillositat que comporten els accidents en que es veuen involucrats vehicles que transporten MMPP així com l'alarma social que generen aquests accidents** aconsellen prioritzar el control sobre aquests tipus de transport.

A CATALUNYA TENIM UNA INTENSITAT ELEVADA DE CIRCULACIÓ DE VEHICLES DE TRANSPORT DE MMPP

Això està condicionat per:

- a) Situació geogràfica estratègica:** Som territori de pas entre la península i la resta d'Europa
- b) Per les nostres infraestructures viàries:** AP-7 / AP-2 / A-2 XIMP / RIMP), que sovint són insuficients pel trànsit que suporten.
- c) Per les infraestructures portuàries de gran importància:** Ports de Barcelona i de Tarragona i pel Corredor del Mediterrani ferroviari que encara no està desenvolupat.
- d) Transports interiors:** Són necessaris pel consum intern
- e) La molt important indústria química de Catalunya que té tres nuclis fonamentals:** Barcelonès, Baix Llobregat i Camp de Tarragona.

Detall de rutes concretes Camp de Tarragona

Font: Servei Català de Trànsit

Resolució 21-11-2005 DGTT. Inspecció i control de transport de MM.PP. Full de control.

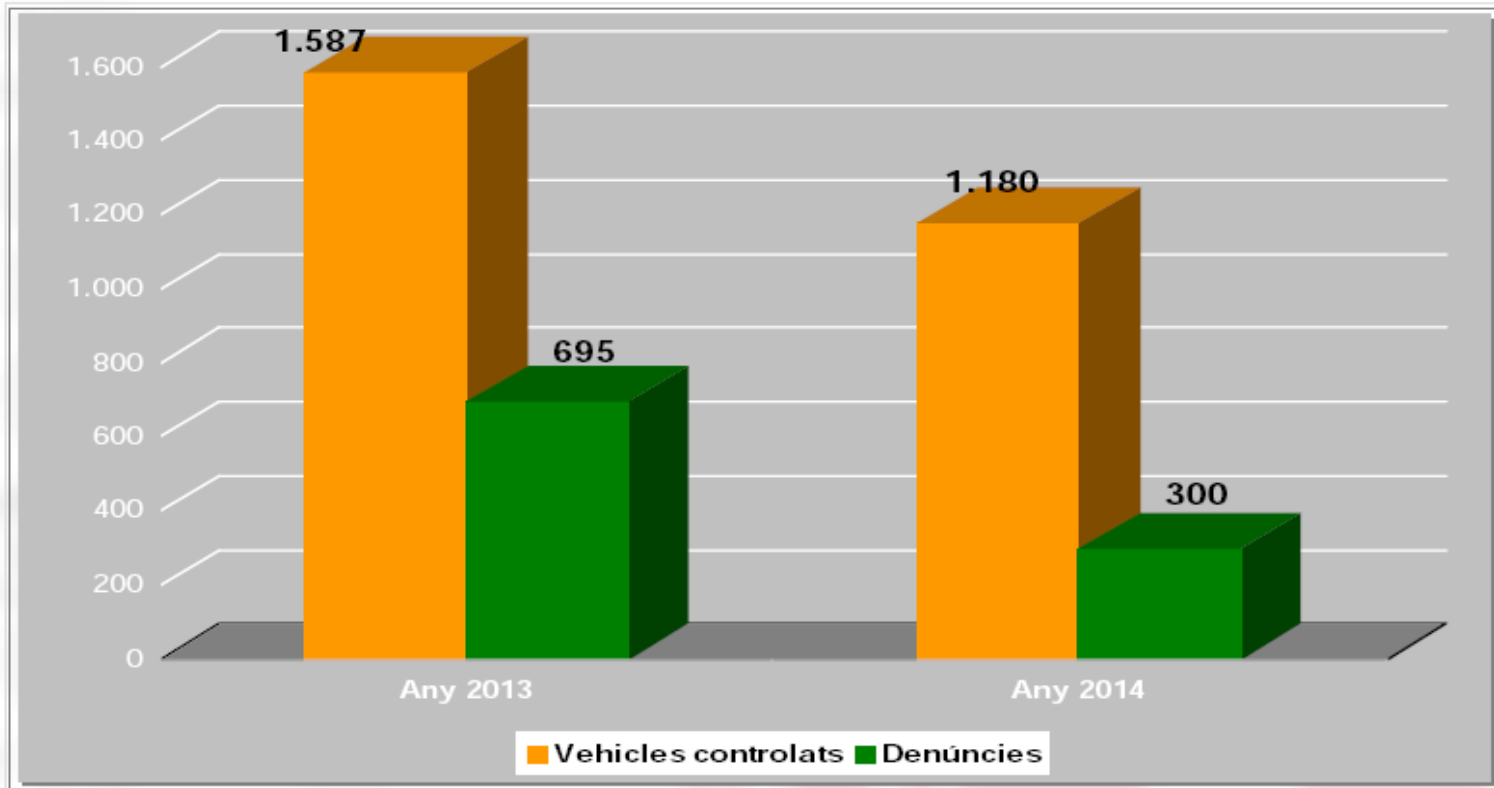
- a) Els controls se efectuen per funcionaris de la Inspecció o agents de la vigilància del transport amb formació especialitzada, utilitzant la llista de control de l'annex I.
- b) Es dóna una còpia al conductor del vehicle per simplificar o evitar, en el possible, controls posteriors.

- c) Els controls no hauran de passar d'un temps raonable.

- d) Per tal d'harmonitzar les diferents disposicions dels Estats, s'estableix 3 categories de risc:
  - Risc I:** 19 tipus (manca de certificat, utilitzar envasos, cisternes no aptes, manca senyalització, manca documents, etc: RETIRADA DE L'HONORABILITAT i/O IMMOBILITZACIÓ DEL VEHICLE.

  - Risc II:** 12 tipus (manca equipament conductor, instruccions escrites, extintors en condicions d'ús).

  - Risc III:** 3 tipus (mida etiquetes, no dur a bord el certificat de formació)
- e) Cada any els Estats membres remetran a la Comissió l'informe sobre les infraccions detectades.

Mercaderies perilloses

Evolució control mm.pp. anys 2013-2014

Dades: Departament de Territori i Sostenibilitat

La publicació de la Llei 9/2013 de 4 de juliol, per la que es modifica la Llei 16/1987, de 30 de juliol d'Ordenació dels Transports Terrestres i la Llei 21/2003, de juliol de Seguretat Aèrea.

S'actualitza el barem de sancions de mm.pp.:

- **Pugen de 2.001 a 4.001 €** les molt greus que poden dur aparellada la pèrdua de honorabilitat pel gestor de transports.
- **Baixen de 1.001 a 801 €** les sancions greus.
- **Pugen de 201 a 301 €** les sancions lleus.
- **Hi ha una nova sanció** per : "Incomplir els consellers de seguretat les obligacions que els atribueix la seva normativa específica.
- **Desapareixen les sancions d'estiba** en la LOTT: "ED01.01 La realización de las operaciones de carga, estiba, desestiba o descarga por el propio conductor contraviniendo las limitaciones, que en su caso, resulten de aplicación. "GE02.01 No respetar las condiciones de aislamiento, estiba, protección o segregación de la carga reglamentariamente establecidas."
- **Resten únicament les de Trànsit sancionades per la Llei de Seguretat Vial:** art. 65.4. LSV "Son infracciones graves, cuando no sean constitutivas de delito, las conductas tipificadas en esta Ley referidas a: (...) r) Conducir vehículos con la carga mal acondicionada o con peligro de caída.

Associació Catalana de Consellers de Seguretat

Resolucions Sancionadores mm.pp. Any 2014

Vehicles Inspeccionats	1.180
Resolucions Sancionadores	300
Resolucions amb imposició de sanció	257

Documentació

Mancar del certificat d'aprovació del vehicle per al transport a realitzar; portar-lo caducat, o portar-ne un diferent a l' exigit reglamentàriament.	1
Transport de mercaderies perilloses sense indicar a la carta de port el núm. ONU, la designació oficial del transport, el grup d'embalatge i/o alguna informació rellevant.	10
Transport de mercaderies perilloses sense la carta de port preceptiva per a les mercaderies perilloses transportades.	8
Transport de mercaderies perilloses sense identificar la/es mercaderia/es perillosa/es transportada/es en la/es carta/es de port.	3
Transport de mercaderies perilloses sense les instruccions escrites per a cas d'accident, de conformitat amb l'ADR.	45
Transport de mercaderies perilloses amb les instruccions escrites redactades en el/els idioma/es incorrecte/s.	3
Les instruccions escrites de l'ADR no es porten a l'abast de la mà a la cabina del vehicle.	5

Dades: Departament de Territori i Sostenibilitat

Associació Catalana de Consellers de Seguretat

Documentació

Transport de mercaderies perilloses en el qual la carta de port presenta la manca o l'ús incorrecte del nom i la descripció dels embalums, quan sigui aplicable.	2
Transport de mercaderies perilloses sense incloure el grau d'ompliment de la cisterna a la carta de port.	3
Transport de mercaderies perilloses sense indicar a la carta de port els mitjans de retenció, buits, sense netejar.	2
Transport de mercaderies perilloses amb una carta de port en la qual no s'indica el nom i l'adreça del o dels destinatari/segon	1
Transport de mercaderies perilloses amb l'absència de l'informació relativa a disposicions particulars, especials o addicionals a la carta de port.	1
Transport de mercaderies perilloses en el qual els documents de transport no contenen la corresponent informació correcta (diferent de les anteriors).	2
No portar a bord del vehicle els documents obligatoris relatius al mateix posseint-los.	2

Dades: Departament de Territori i Sostenibilitat

Senyalització Panells Etiquetes Marques

Transport de mercaderies perilloses utilitzant embalums (envasos, embalatges, recipients a pressió, GRG, grans embalatges) sense les marques prescrites en l'ADR part 6.	5
Transport de mercaderies perilloses utilitzant embalums sense les marques i etiquetes prescrits per l'ADR Part 5.	3
Transport de mercaderies perilloses utilitzant sobreembalatges sense les marques i/o etiquetes prescrites en l'ADR, quan sigui exigible.	6
Transport de mercaderies perilloses utilitzant cisternes portàtils, CGEM, cisternes fixes (vehicles cisterna), cisternes desmuntables, contenidors cisterna, caixes mòbils cisterna, vehicles bateria, MEMU, vehicles, contenidors o contenidors per a granel que manquin de plaques-etiquetes, etiquetes o de qualsevol altra senyalització o marca exigible, així com portar-los il·legibles.	2
Transport de mercaderies perilloses utilitzant cisternes portàtils, CGEM, cisternes fixes (vehicles cisterna), cisternes desmuntables, contenidors cisterna, caixes mòbils cisterna, vehicles bateria, MEMU, vehicles, contenidors o contenidors per a granel que manquin de plafons taronja, així com portar-los il·legibles.	19
Transportar mercaderies perilloses, sense la senyalització relativa a les quantitats limitades en les unitats de transport.	3
No identificar el transport de mercaderies perilloses en l'exterior del vehicle.	9

Dades: Departament de Territori i Sostenibilitat

Senyalització Panells Etiquetes Marques

Transport de mercaderies perilloses en embalums etiquetats o marcats inadequadament.	1
Utilitzar plafons, plaques-etiquetes, etiquetes, plaques, marques, lletres, figures o símbols la mida dels quals nos'ajusti a l'exigit.	5
No dur les plaques, panells o etiquetes de perill subjectades correctament.	6

Equipament dels Vehicles

Mancar dels extintors que resultin obligatoris en funció del vehicle o la càrrega transportada, o disposar d'uns la correcta utilització dels quals no estigui garantida.	29
Els extintors d'incendis no han passat la inspecció periòdica.	19
Els extintors d'incendis portàtils conforme a l'ADR no van proveïts d'un precinte que permeti comprovar que no han estat utilitzats.	1
La instal·lació dels extintors d'incendis no els protegeix dels efectes climàtics, de manera que les seves capacitats operacionals es poden veure afectades.	1
Transportar mercaderies perilloses incomplint el disposat en les normes d'aplicació sobre l'equipament del vehicle o dels membres de la tripulació.	35

Dades: Departament de Territori i Sostenibilitat

Associació Catalana de Consellers de Seguretat

Condicions Tècniques dels Vehicles o dels Embalums

Transport de mercaderies perilloses en cisternes, CGEM, vehicles, contenidors cisterna, caixes mòbils cisterna o MEMU que no estigui correctament tancat (inclosos els buits i bruts), que permeti que el contingut es vessi a l'exterior de manera incontrolada.	1
Transport de mercaderies perilloses realitzat en cisternes, CGEM, vehicles, contenidors cisterna, caixes mòbils cisterna o MEMU sense estar permès per l'ADR.	1
Transportar embalums de mercaderies perilloses en un contenidor o gran contenidor que no sigui estructuralment adequat.	1
Transport de mercaderies perilloses en embalums que estan incorrectament embalats i assegurats interiorment.	1
Transport de mercaderies perilloses usant envasos/embalatges, recipients a pressió, GRG o gransempalatges no homologats o que es trobin greument deteriorats o que presentin fugues o que manquin d'alguns dels requisits tècnics exigits.	1
Incomplir les disposicions sobre dates d'assaig, inspecció i terminis d'utilització d'envasos, embalatges, recipients a pressió, GRG i grans embalatges.	5
Transport de mercaderies perilloses en embalums que estan fets malbé però no presenten un perill immediat.	3

Dades: Departament de Territori i Sostenibilitat

Condicions del Transport

Transport de mercaderies perilloses prohibides per al transport en l'ADR.	1
Transportar viatgers en unitats que transportin mercaderies perilloses fora dels supòsits permesos.	3

Consellers de Seguretat

Transportar, carregar o descarregar mercaderies perilloses, mancant de conseller de seguretat o que aquest no estigui habilitat per a la matèria o activitat que es tracti.	6
No trametre a les autoritats competents l'informe anual o els informes d'accidents, quan això resulti obligatori.	2

Dades: Departament de Territori i Sostenibilitat

Actuacions sobre el transport de mercaderies perilloses. Inspecció d'Empreses.

Inspeccions a empresa: requeriments de documentació empresarial: facturació, documents de control, cartes de port, etc. per verificar el compliment de la normativa de transport en general i de mercaderies perilloses en particular.

- De les empreses inspeccionades en carretera realitzat transport de mercaderies perilloses (butlletí en carretera o del full de control) es verifica que disposin de conseller de seguretat, i que l'empresa hagi presentat l'informe anual.
- A les empreses en què consti que el conseller de seguretat no ha superat les proves de renovació, o s'han donat de baixa, se'ls requereix la designació d'un nou conseller de seguretat.

Gestió activitat consellers de seguretat

Designacions 2014

	Empreses transportistes	Empreses carreg/descarreg.	
Barcelona	497	382	
Girona	47	58	
Lleida	27	35	
Tarragona	53	61	
TOTAL	624	536	1.160

Informes anuals

	Empreses transportistes	Empreses càrrega/descàrrega	Sense especificar	
TOTAL	1.364	1.290	738	3.392

Dades: Departament de Territori i Sostenibilitat

Gestió activitat consellers de seguretat

Organització exàmens ACCÉS – 2014

	Carretera	Ferrocarril	TOTAL
Inscripcions	297	51	348
Presentats	184	26	210
Aprovats	150	13	163

Dades: Departament de Territori i Sostenibilitat

Gestió activitat consellers de seguretat

Organització exàmens RENOVACIÓ – 2014

	Carretera	Ferrocarril	TOTAL
Inscripcions	438	60	498
Presentats	398	55	453
Aprovats	350	55	405

Dades: Departament de Territori i Sostenibilitat

Situació actual en el Sector

Malgrat la important activitat realitzada per la Administració competent en el Transport a Catalunya, la realitat és que encara el Sector té molt de marge de millora, ja que com veiem l'any 2014, **gairebé al 21,8% del vehicles inspeccionats se'ls va comprovar la realització d'una infracció en aquesta matèria.**

Així mateix les empreses tenen constància que **no sempre les denúncies formulades es corresponen amb infraccions realment existents**, i que **aquestes errades humanes de vegades no són esmenades en el decurs del procediment sancionador reglat**, la qual cosa obliga a les empreses a fer al·legacions i recursos en via administrativa a més de recursos en via jurisdiccional que suposen la inversió de molt recursos materials i personals que en aquests casos desequilibren l'economia de les empreses i dificulten el seu normal desenvolupament.

Principals Infraccions comeses pels Expedidors en documentar els transports de mm.pp. amb les Cartes de Port.

1. No es completa la denominació de la mercaderia transportada quan hi ha la disposició especial 274 (N.E.P.).
2. No s'indica correctament el tipus d'embalatge. Hi ha qui al tipus d'embalum li diu palet, o garrafa...o contenidor... però no especifica el tipus d'embalum segons ADR.
3. A la denominació de la mercaderia transportada encara hi ha qui indica el nom comercial del producte.
4. Quan als embalums hi va la marca perillós pel medi ambient no surt a la carta de port.

Principals Infraccions comeses pels Expedidors i Embaladors en la mercaderia transportada.

1. Palets en que no es veuen les etiquetes i ONUs dels bultos i no porten marca sobreembalatge.
2. Mides d'ONUs i etiquetes incorrectes.
3. Manca D'ETIQUETAT directament.
4. Confusió dels LQ amb la exempció del 1.1.3.6. I també hi ha qui encara diu, que ha sentit que per sota de 1.000 quilos el transport no és ADR... i es queda tan ample.
5. Aprofitament de caixes serigrafiades amb ADR per enviar mercaderia que no ho és.

Principals errades detectades a l'actuació dels agents de vigilància del transport en matèria de control de mm.pp.

1) Demanen instruccions escrites segons ADR 2015 no accepten les de ADR 2013 malgrat que són vigents fins a l'any 2017. El problema és que quan un agent estén el butlletí simplement indica: “carecer de instrucciones” i la sanció després és pràcticament impossible de recórrer. Jo aquí aconsellaria que demanin a l'agent que indiqui que les que porten són les de 2013, per tal de després poder fer recurs amb garanties.

2) Els agents apliquen sovint el terme “carece” quan no és fidel sempre a la realitat, doncs no és el mateix : “carecer de...” que “llevar xxxxx... no adecuadas”. No és el mateix “carecer de carta de porte” que portar una carta de port que segons l'agent no sigui correcta... No és el mateix “carecer de equipo”... que alguna part de l'equip no li sembli a l'agent que sigui l'adequat (per exemple portar líquid rentauills que a criteri de l'agent no és adequat no és el mateix que no portar-lo).

Principals errades detectades a l'actuació dels agents de vigilància del transport en matèria de control de mm.pp.

3) Sanció per indicar quilos en lloc de litres. Entenem que només es requereix o es podria entendre que es requereix en el cas de 1.1.3.6. Doncs a algunes empreses ja han estat denunciades i sancionades per aquests motiu trobant-se les sancions en via de recurs i hem observat els agents estan indicant contínuament als conductors que si aquesta infracció no es rectifica s'haurà de denunciar sistemàticament.

4) Confusió entre etiquetat del vehicle amb etiquetat d'embalum. No és el mateix. La sanció no és la mateixa ni els responsables el mateixos.

- Així: “CARECER DE PANELES, ETIQUETAS DE PELIGRO O QUE SEAN ILEGIBLES EN LOS VEHÍCULOS”: Segons la LOTT és una sanció molt greu 140.15.5
- En canvi: “ETIQUETAR O MARCAR INADECUADAMENTE BULTOS” segons la LOTT és una sanció greu: 141.5.12.

Principals errades detectades a l'actuació dels agents de vigilància del transport en matèria de control de mm.pp.

5) A alguna empresa se l'ha denunciat per “CARECER PANELES , ETIQUETES... “quan es tractava de GRG que no anaven ben etiquetats. La confusió pot sorgir del 140.15.5 que diu “utilizar vehículos, depósitos o contenedores que carezcan de etiquetas” i diuen que un GRG és un dipòsit.

6) De vegades per a una suposada infracció de: mala estiba ... a criteri del agent es denuncia per: “INCOMPATIBILIDAD DE CARGA EN COMÚN” , o “INCOMPATIBILIDAD DE EMBALAJE EN COMÚN” o fins i tot per la infracció del 140.15.18 que parla de la utilització d'embalatges no autoritzats per les mercaderies que es transporten. En aquest cas és important que el conductor demani a l'agent que concreti en la denúncia el que està observant a bord del vehicle i si és possible fer fotos de la càrrega transportada i de la seva estiba.

- I. En resum arribem a la conclusió que moltes vegades les errades dels agents estan motivades en el fet que han rebut una formació insuficient i que no s'actualitza d'acord amb els canvis normatius existents.
- II. A més entenem que sovint hi ha errades en la interpretació del barem sancionador a l'hora de formular les denúncies que detecten als transports a la carretera. El cert és que aquest document presenta alguns aspectes contradictoris o molt forçats de difícil interpretació per persones que no siguin realment especialistes en la matèria.
- III. Fins i tot s'observa en alguns casos, manca de formació adequada en matèria ADR per part dels instructors d'alguna administració competent de fora de Catalunya, que han de ser autèntics especialistes; si bé és clar que les errades en la tramitació de les denúncies responen a més, a l'excés de feina i la manca de mitjans que suporten en les seves tasques diàries.
- IV. Per tot això, la nostra associació s'ofereix al Sector Transports i a les Administracions competents per ajudar en tot el que ens sigui possible a millorar la formació de tots els implicats en els processos de transport de mm.pp. per carretera i en el seu control.